RIBOTO NAUDOJIMO
(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
NACIONALINIS EGZAMINŲ CENTRAS

2012

Kandidato (-ės) grupės ir eilės numeris egzamino vykdymo protokole _____

GEOGRAFIJA

2012 m. valstybinio brandos egzamino užduotis

Pagrindinė sesija

2012 m. birželio 8 d. **Trukmė – 2,5 val. (150 min.)**

NURODYMAI

1. Gavę užduoties sąsiuvinį bei atsakymų lapą pasitikrinkite, ar juose nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
2. Savo grupės ir eilės numerį, įrašytą egzamino vykdymo protokole, užrašykite šio sąsiuvinio viršelyje. **Įsitikinkite, kad atsakymų lapas pažymėtas lipduku, kurio numeris sutampa su jūsų eilės numeriu egzamino vykdymo protokole.**
3. Egzamino metu galite naudotis tamsiai mėlynai rašančiu rašikliu, pieštuku, trintuku, liniuote, matlankiu bei skaičiuotuvu be tekstinės atminties.
4. Atlikdami užduotį atsakymų lape rašykite **tamsiai mėlynai** rašančiu rašikliu.
5. Atsakymus į užduoties klausimus pirmiausia galite rašyti užduoties sąsiuvinyje, kuriame yra palikta vietos juodraščiui. Jei neabejojate dėl atsakymo, iš karto rašykite atsakymų lape. **Vertintojams bus pateikiamas tik atsakymų lapas!**
6. Saugokite atsakymų lapą (neįplėškite ir nesulamdykite), nesinaudokite trintuku ir koregavimo priemonėmis. Sugadintuose lapuose įrašyti atsakymai nebus vertinami.
7. Bendrojo kurso klausimai pažymėti **B➔**. Stenkitės atsakyti į kuo daugiau klausimų, neatsižvelgdami į tai, pagal kokio kurso (bendrojo ar išplėstinio) programą dalyko mokėtės mokykloje.
8. Pasirinktus atsakymus į klausimus su pasirenkamaisiais atsakymais atsakymų lape pažymėkite kryželiu (žymėkite tik vieną atsakymo variantą). Suklydę atsakymą galite pataisyti atsakymų lape nurodytoje vietoje. Jei pažymėsite neaiškiai arba daugiau kaip vieną atsakymo variantą, tas klausimas bus vertinamas 0 taškų.
9. **23–33** klausimų **išsamius** atsakymus įrašykite tam skirtoje atsakymų lapo vietoje. Už ribų parašyti atsakymai nebus vertinami.
10. Neatsakę į kurį nors klausimą, nenusiminkite ir stenkitės atsakyti į kitus.
11. Atsakymų lape neturi būti užrašų ar kitokių ženklų, kurie leistų identifikuoti darbo autorių.

Linkime sėkmės!

© Nacionalinis egzaminų centras, 2012

RIBOTO NAUDOJIMO
(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

I dalis

Kiekvieno iš 1–22 klausimų teisingas atsakymas vertinamas vienu tašku. Į šiuos klausimus yra tik po vieną teisingą atsakymą.

1–10 klausimai parengti pagal bendrojo kurso programą, 11–22 klausimai – pagal išplėstinio kurso programą.

B➔ 01. Nustatykite, kokiu azimutu[1] nuo taško A yra taškas B.

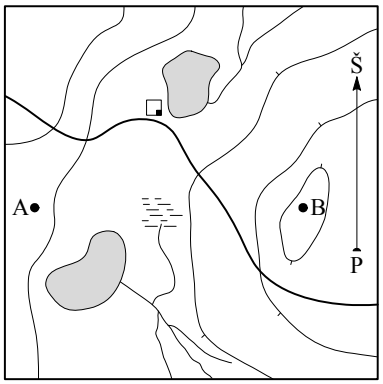

A 90°.
B 120°.
C 140°.
D 180°.

B➔ 02. Kuris geografinis objektas[2] topografiniame žemėlapyje (M 1 : 50 000) žymimas masteliniu (plotiniu) ženklu?

A Elektros linija.
B Geležinkelis.
C Miško masyvas.
D Mokykla.

B➔ 03. Kaip susidaro cunamis?

A Įvykus stipriems povandeniniams žemės drebėjimams.
B Kilus stipriems vėjams tropiniuose ciklonuose.
C Veikiant Mėnulio traukos jėgai[3].
D Vykstant karstiniams reiškiniams[4] Žemės paviršiuje.

B➔ 04. Kokių gamtinių katastrofų daromą žalą padeda sumažinti stebėjimai seisminėse stotyse?

A Atogrąžų uraganų.
B Dažnų potvynių[5].
C Ilgalaikių sausrų.
D Žemės drebėjimų[6].

[1] azimutas – azymut – азимут
[2] geografinis objektas – obiekt geograficzny – географический объект
[3] traukos jėga – siła przyciągowa – сила притяжения
[4] karstiniai reiškiniai – zjawiska krasowe – карстовые явления
[5] potvyniai – powodzi – наводнения
[6] žemės drebėjimai – trzęsienia ziemi – землетрясения

B➔ 05. Kuriame paveiksle pavaizduotas gatvinis kaimas[1]?

A
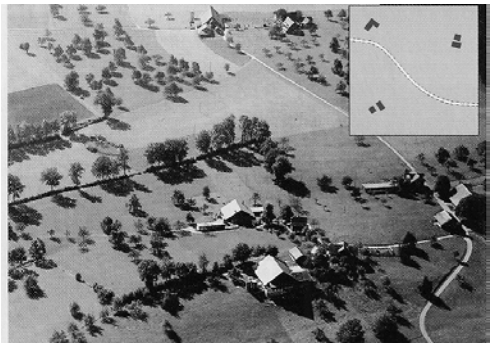

C
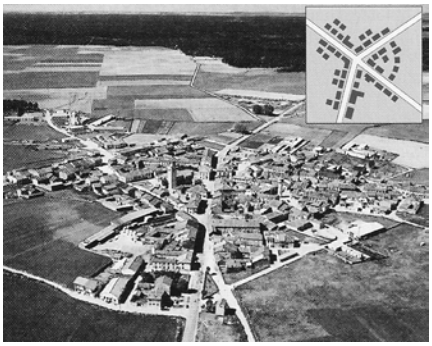

B
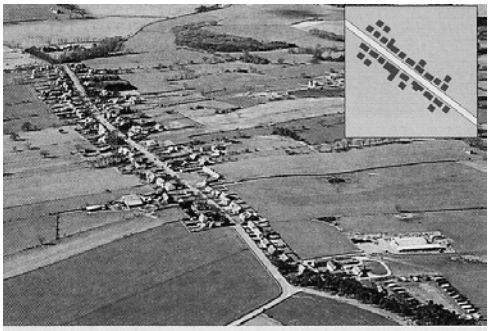

D
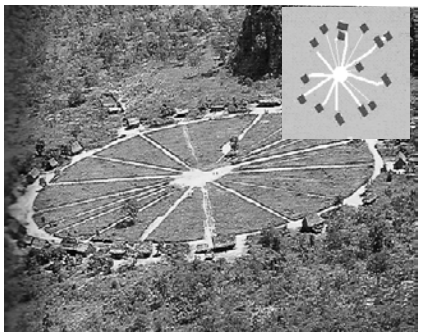

B➔ 06. Kuris požymis **būdingiausias** Šiaurės Europos regiono valstybėms?

A Gyventojai kalba romanų grupės kalbomis.
B Klimatą formuoja vėjai pasatai.
C Plėtojamos su jūra susijusios ūkio šakos.
D Surasti dideli akmens anglių telkiniai.

B➔ 07. Pažymėkite eilutę, kurioje išvardytų valstybių teritorijos yra **tik** salose.

A Filipinai, Šri Lanka, Kuba.
B Graikija, Islandija, Moldova.
C Kipras, Marokas, Vietnamas.
D Portugalija, Airija, Japonija.

B➔ 08. Kuriame regione urbanizacijos lygis **žemiausias**[2]?

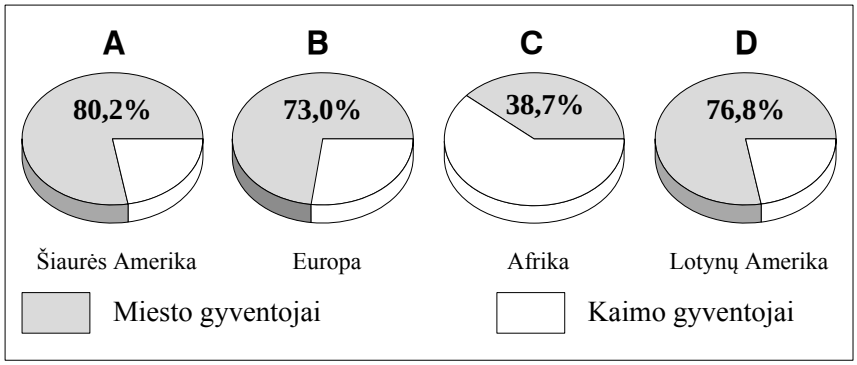

[1] gatvinis kaimas – miejscowość uliczna – уличная деревня
[2] žemiausias – najniższy – самый низкий

B➔ 09. Paveiksle pavaizduotas keturių valstybių bendrojo vidaus produkto[1] (BVP) kitimas 2000–2010 metais. Kurios valstybės BVP augo sparčiausiai[2]?

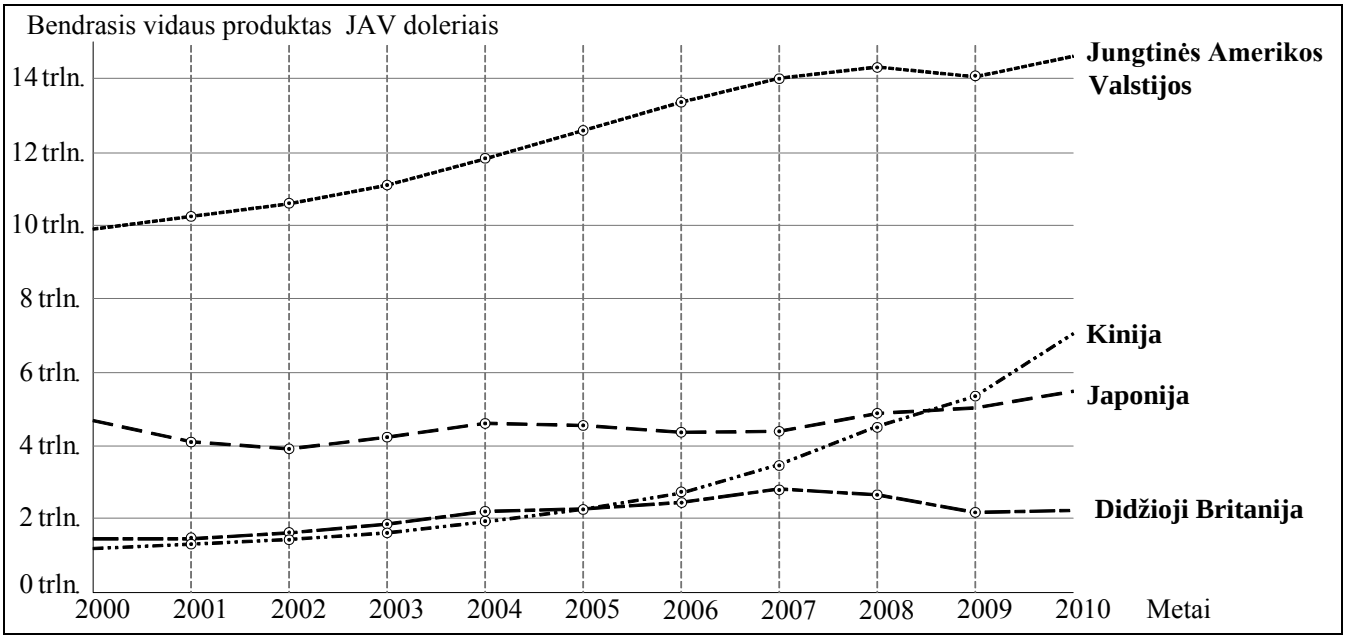

A Didžiosios Britanijos.
B Japonijos.
C Jungtinių Amerikos Valstijų.
D Kinijos.

B➔ 10. Kurioje Afrikos vietovėje (iš pažymėtų skaitmenimis 1–4) yra didžiausias vidutinis metinis kritulių kiekis[3]?

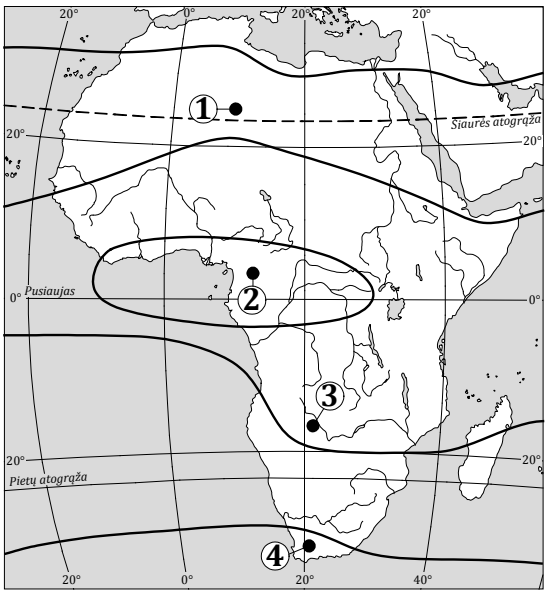

A 1
B 2
C 3
D 4

[1] bendrasis vidaus produktas – produkt krajowy bruto – валовой внутренний продукт
[2] sparčiausiai – najszybciej – быстрее всего
[3] metinis kritulių kiekis – roczne opady – годовое количество осадков

11. Kurioje eilutėje **teisingai** nurodytas geografinei zonai būdingas dirvožemio tipas?

A Dykumose – kaštonžemiai[1].
B Savanose – jaurežemiai[2].
C Stepėse – juodžemiai[3].
D Taigoje – rudžemiai[4].

12. Kas atsitinka **sumažėjus** upės tėkmės greičiui?

A Padaugėja dugno nuosėdų[5].
B Padidėja upės debitas[6].
C Sustiprėja giluminė (dugninė) erozija.
D Upė ima plukdyti daugiau nešmenų[7].

13. Kuriose vietose **gausiausia** žuvų ir kitų jūrų gėrybių?

A Atviro vandenyno atogrąžų klimato akvatorijose.
B Dviejų šiltųjų srovių susidūrimo vietose.
C Ten, kur susiduria šiltosios ir šaltosios srovės[8].
D Ten, kur vyrauja silpni vėjai.

14. Iš kelių geografinės informacijos sistemos (GIS) sluoksnių sudarytas skaitmeninio žemėlapio fragmentas?

A 1
B 2
C 3
D 4

[1] kaštonžemiai – gleby kasztanowe – каштановые почвы
[2] jaurežemiai – gleby bielicoziemne – подзолистые почвы
[3] juodžemiai – czarnoziem – чернозём
[4] rudžemiai – glėby brunatne / brązowe – буроземы
[5] nuosėdos – osady – отложения
[6] upės debitas – przepływ, debit rzeki – дебит реки
[7] nešmenys – osady rzeczne (muł) – наносы
[8] srovės – prądy – течения

15. Kada vyksta nuosėdinių uolienų[1] metamorfizmas (virtimas metamorfinėmis)?

A Į gilius gręžinius pakliuvus karštam požeminiam vandeniui.
B Judant Žemės plutai, uolienos leidžiasi gilyn, čia jas veikia aukšta temperatūra ir slėgis.
C Tirpstant mineralams vandens telkinyje ir jo dugne kaupiantis nuosėdoms.
D Žemės paviršiuje dūlėjant uolienoms, yrant augalų ir gyvūnų liekanoms.

16. Kurioje eilutėje išvardytoms tarptautinėms organizacijoms priklauso Lietuva?

A Beniliuksui, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai.
B Jungtinių Tautų organizacijai, Tarptautiniam valiutos fondui.
C Nepriklausomų valstybių sandraugai, Raudonajam Kryžiui.
D Tautų sandraugai, Maisto ir žemės ūkio organizacijai.

17. Naudodamiesi paveikslu nustatykite, kuri valstybė išlydo[2] **daugiausia** aliuminio?

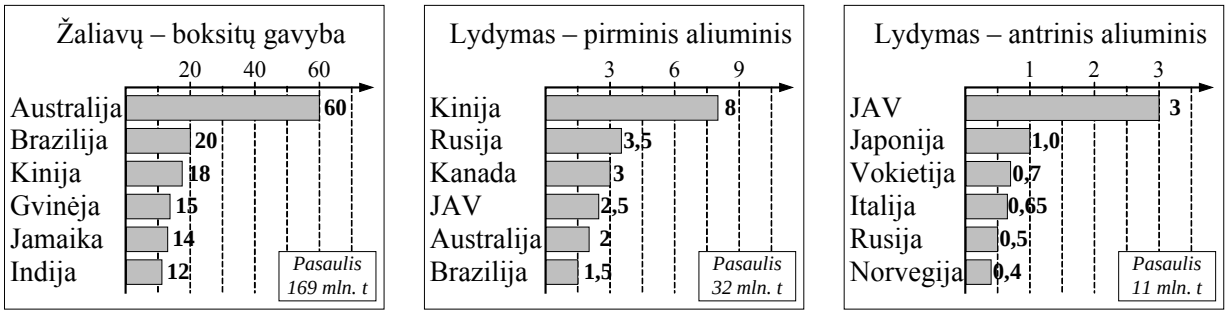

A Australija.
B Brazilija.
C Kinija.
D Rusija.

18. Lėktuvas iš Paryžiaus oro uosto (I laiko juosta) pakilo 16 valandą. Kelintą valandą vietos laiku lėktuvas leisis Vilniuje (II laiko juosta)? Skrydžio trukmė 3 valandos.

A 18 valandą.
B 19 valandą.
C 20 valandą.
D 21 valandą.

19. Kodėl nedidelės, ekonomiškai silpnos valstybės (pvz., Liberija, Panama) turi gana didelius pasaulinės reikšmės prekybos laivynus?

A Gerai atliekami krovos ir sandėliavimo darbai.
B Jų laivynais naudojasi nemažai stiprios ekonomikos valstybių dėl mažesnių mokesčių ir pigesnių laivų priežiūros paslaugų.
C Šių valstybių prekybos laivynais daugiausia naudojasi šalys, kurių jūrų transportas nėra išvystytas.
D Turi geras sąlygas statyti krovininius ir specialiosios paskirties laivus.

[1] uolienos – skały – скалы
[2] išlydo – topi – выплавляет

20. Remdamiesi žemiau pateiktu aprašymu nustatykite, kokia tai valstybė.

Ši šalis yra federacinė parlamentinė monarchija. Visa jos teritorija yra Vakarų pusrutulyje. Ją skalauja trys vandenynai. Žemyne ji užima pirmą vietą pagal plotą ir trečią – pagal gyventojų skaičių. Šalyje išplėtotos įvairios gavybos ir perdirbamosios pramonės šakos. Tarptautinėje prekyboje ji garsėja kaip kalnakasybos[1], metalurgijos, chemijos ir miško pramonės gaminių tiekėja. Svarbią vietą užima ir žemės ūkio produkcija.

A Argentina.
B Brazilija.
C Kanada.
D Kolumbija.

21. Kuriuose aprašymuose (1–4) kalbama apie **ekstensyvų** žemės ūkį?

1. *Darbo ir kapitalo sąnaudos[2], palyginti su dirbamu žemės plotu, yra nedidelės. Pavyzdžiui, Amazonės baseine iš hektaro gaunamas derlius ir produkcijos kiekis, tenkantis vienam ūkininkui, yra maži.*	**3.** *Darbo sąnaudos mažos, o kapitalo – didelės. Eikvojami dideli žemės plotai, tačiau derlingumas nėra didelis. Pavyzdžiui, Kazachijos plėšinių javų ūkis.*
2. *Kapitalo sąnaudos didelės, o darbo – mažos. Pavyzdžiui, Olandijoje derlius iš hektaro ir produkcijos kiekis vienam ūkininkui yra dideli, o darbo jėgos reikia palyginti mažai, nes visi darbai mechanizuoti.*	**4.** *Mažos kapitalo sąnaudos, mažas gamybos efektyvumas. Pavyzdžiui, Gango slėnyje iš hektaro gali būti gaunamas didelis derlius, bet kadangi dirbama rankomis, darbo įdedama daug, o produkcijos vienam ūkininkui tenka mažai.*

Pagal *Waugh D. Geografija. 2 dalis. Vilnius: Alma littera, 2003*

A 1 ir 3.
B 1 ir 4.
C 2 ir 3.
D 2 ir 4.

22. Koks geopolitinis įvykis atspindėtas karikatūroje?

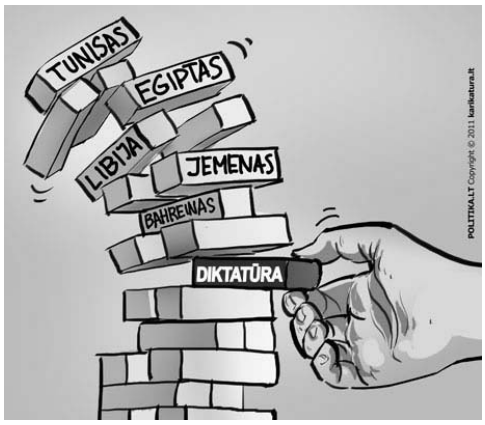

A Arabų pavasaris.
B Oranžinė revoliucija.
C Prahos pavasaris.
D Žalioji revoliucija.

[1] kalnakasyba – górnictwo – горнодобывающая промышленность
[2] sąnaudos – wydatki – расходы

II dalis

23 klausimas. Remdamiesi šiuo žemėlapiu ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

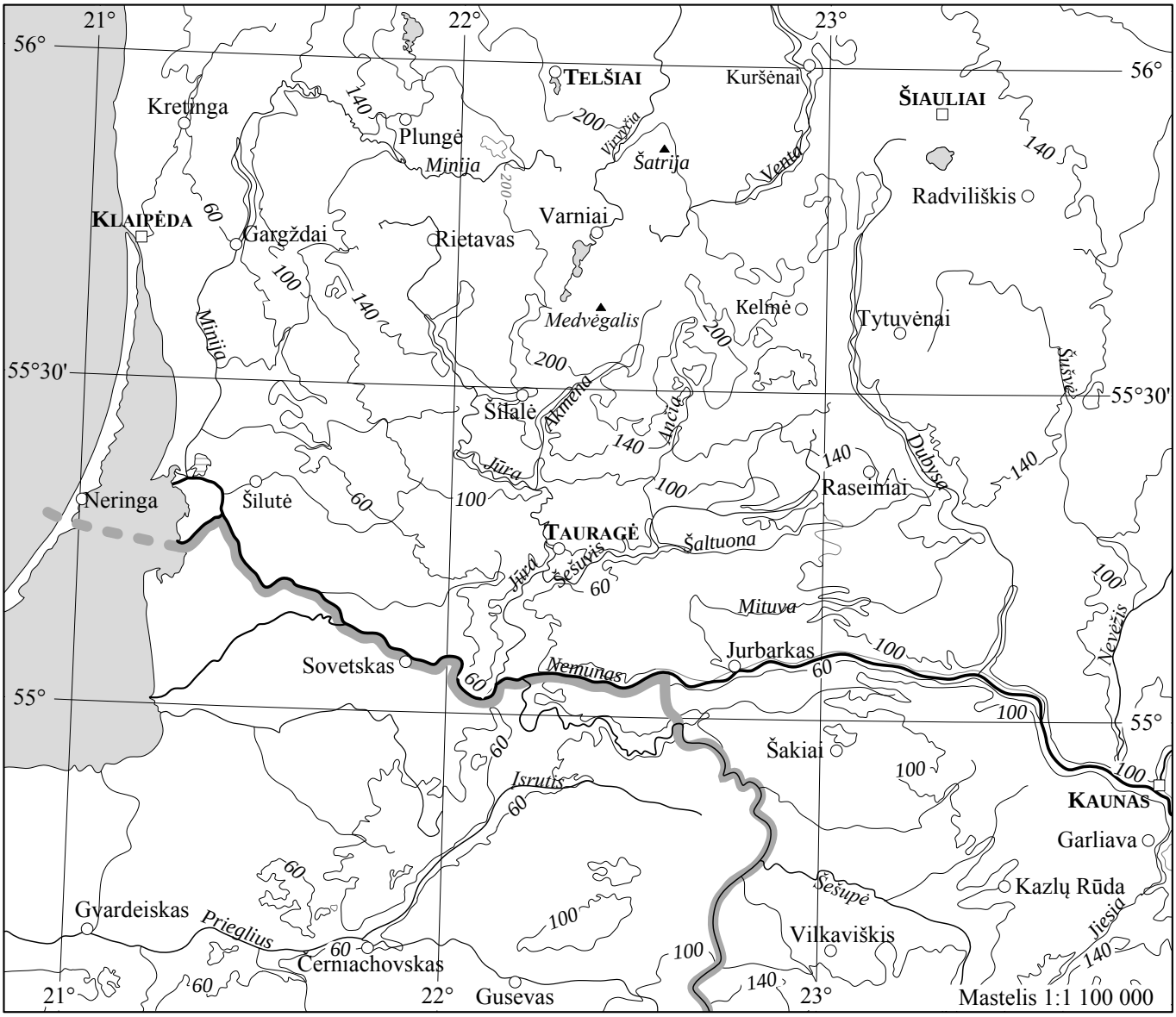

B➔23.1. Kokia kryptimi nuo Gargždų yra Šilalės miestas?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔23.2. Kuris miestelis įsikūręs aukščiausiai virš jūros lygio[1]?

A Gusevas.
B Tytuvėnai.
C Varniai.
D Vilkaviškis.

(1 taškas)

B➔23.3. Įvardykite miestą, kuris nuo Kelmės nutolęs 66 km šiaurės vakarų kryptimi?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔23.4. Nustatykite Tauragės geografines koordinates (minučių tikslumu).

Juodraštis
..... ir .....

(2 taškai)

23.5. Įvardykite žemėlapyje pažymėtus **du** Jūros upės kairiuosius intakus[2].

Juodraštis
1. .....
2. .....

(2 taškai)

[1] jūros lygis – poziom morza – уровень моря
[2] kairieji intakai – lewe dopływy – левые притоки

24 klausimas. Remdamiesi Žemės judėjimo aplink Saulę schema ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

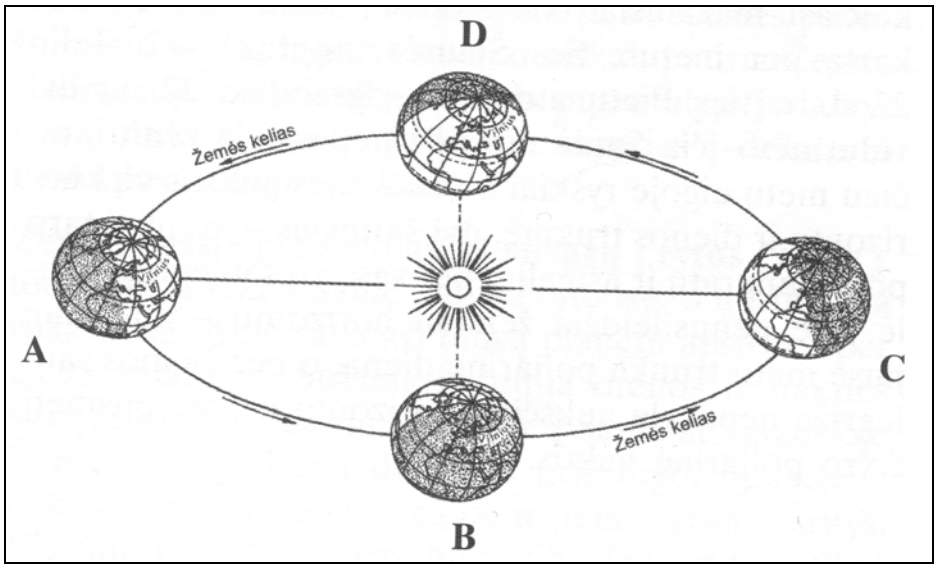

B➔ 24.1. Kuriame orbitos taške (A, B, C ar D) Žemė būna per rudens lygiadienį?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔ 24.2. Kuriame orbitos taške būna Žemė, kai Šiaurės pusrutulyje yra ilgiausia metų diena?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔ 24.3. Kuriame orbitos taške turėtų būti Žemė, kad vidurdienį Lietuvoje Saulės aukštis virš horizonto būtų didžiausias?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

24.4. Kodėl per metus kinta Saulės aukštis virš horizonto? Nurodykite **dvi** priežastis.

Juodraštis
1. .....
2. .....

(2 taškai)

24.5. Meteorologijos stotyje išmatuota bendroji Saulės spinduliuotė sudaro 300 MJ/m^2. Žemės paviršius atspindi 20 proc. saulės spindulių. Koks yra sugertosios spinduliuotės[1] kiekis MJ/m^2?

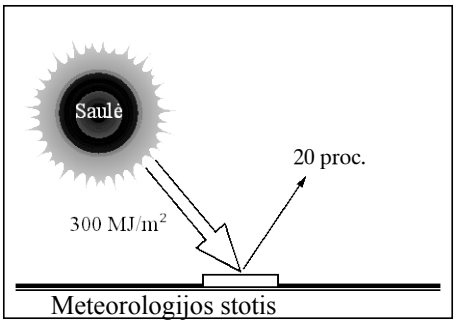

Juodraštis
.....

(1 taškas)

[1] sugertoji spinduliuotė – absorbowane promieniowanie – поглощенное излучение

25 klausimas. Naudodamiesi Lietuvos vidutinės metų oro temperatūros žemėlapiu ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

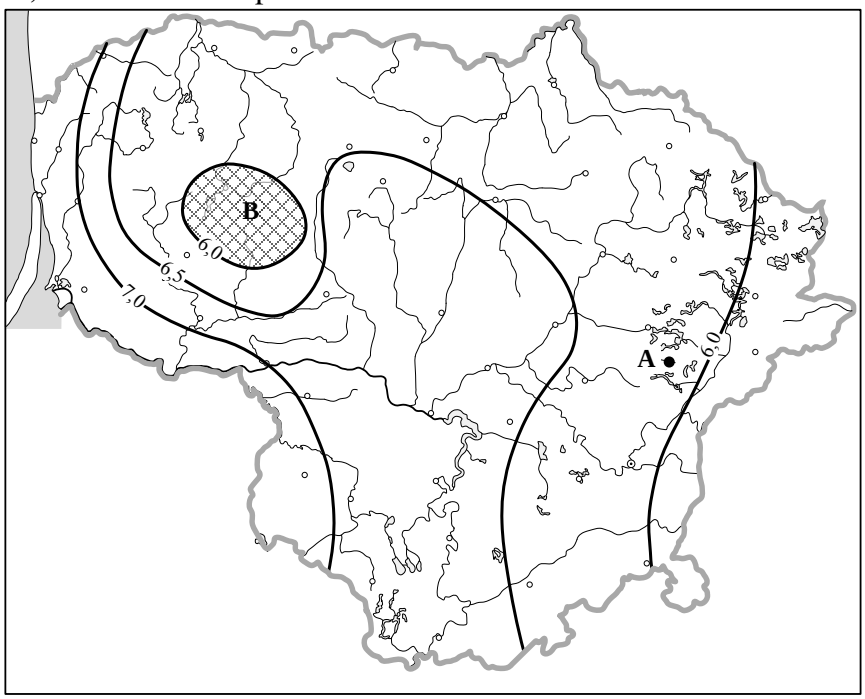

B➔25.1. Nustatykite, kokia yra vidutinė metų oro temperatūra (laipsnio dešimtųjų tikslumu) raide **A** pažymėtame taške.

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔25.2. Kodėl raide **B** pažymėtoje vietovėje temperatūra yra žemesnė nei aplinkinėse vietovėse?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

25.3. Kurioje Lietuvos dalyje izotermos yra tankiausios? Atsakymą pagrįskite **dviem** teiginiais.

Juodraštis
Izotermos yra tankiausios .....
1. .....
2. .....

(3 taškai)

25.4. Kokia yra žmogaus veiklos įtaka oro temperatūros kaitai pastaraisiais dešimtmečiais? Atsakymą pagrįskite **dviem** argumentais.

Juodraštis
.....
.....
Argumentai
1. .....
2. .....

(3 taškai)

26 klausimas. Topografiniame plane parodyti trys ledynai. Brūkšnelinės linijos žymi 1948, 1964, 1980 metais buvusias ledyno pakraščio ribas. Pastorintos linijos rodo ledyno pakraščio vietą 1998 m. Raidėmis **A** ir **B** pažymėti taškai rodo vietas, kur buvo ledyno pakraštys 1948 ir 1998 metais. Naudodamiesi šiuo planu ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

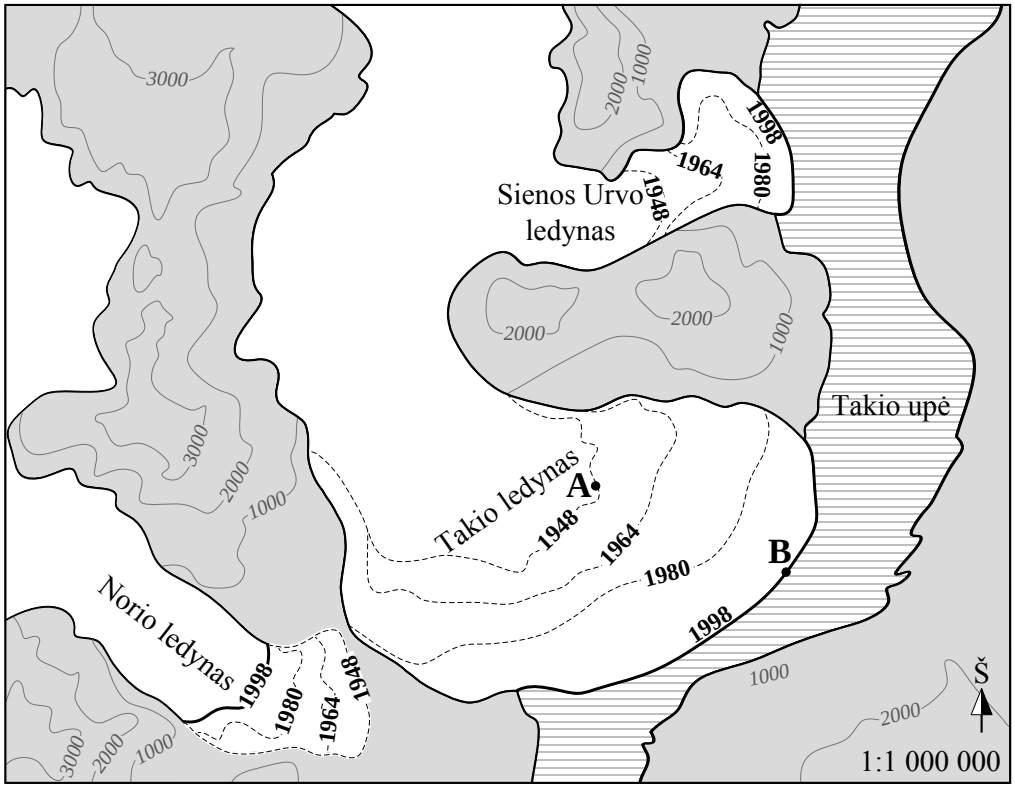

B➔26.1. Plane rodykle pažymėkite Takio ledyno judėjimo kryptį. *(1 taškas)*

B➔26.2. Kiek kilometrų nuo taško **A** iki taško **B** pasislinko Takio ledynas?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔26.3. Kuris ledynas nuo 1948 iki 1998 metų tirpo?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔26.4. Kodėl kalnuose susidaro ledynai? Nurodykite **dvi** priežastis.

Juodraštis
1. .....
2. .....

(2 taškai)

26.5. Jei ledynai visiškai ištirptų, kokiais **dviem** argumentais įrodytumėte, jog ledynai šioje vietoje buvo?

Juodraštis
1. .....
2. .....

(2 taškai)

27 klausimas. Naudodamiesi kartoschemomis ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

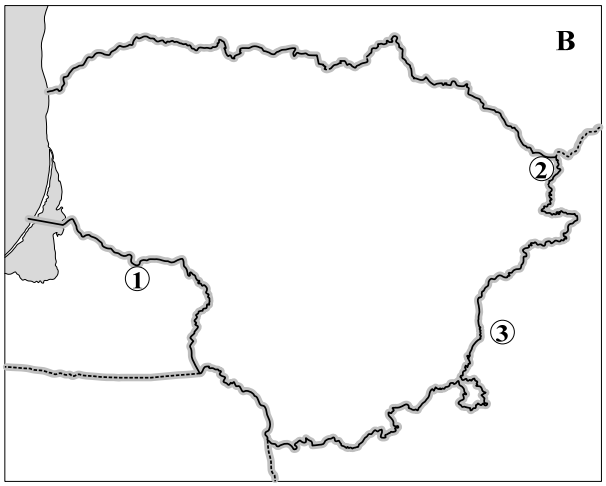

B➔27.1. Naudodamiesi kartoschema **A**, įvardykite atominę elektrinę (AE), kurioje įvyko avarija dėl gamtinės priežasties. Įvardykite gamtinę priežastį, sukėlusią avariją jūsų nurodytoje elektrinėje.

Juodraštis

..... Priežastis .....

.....

(2 taškai)

B➔27.2. Kuriuo skaitmeniu kartoschemoje **B** pažymėta Astravo AE?

Juodraštis

(1 taškas)

B➔27.3. Kokių socialinių ir ekologinių problemų gali kilti pradėjus veikti kartoschemoje **B** pažymėtoms elektrinėms? Atsakymą pagrįskite **dviem** argumentais.

Juodraštis

1. .....

2. .....

(2 taškai)

27.4. Kodėl kai kuriuose pasaulio regionuose tikslingiau plėtoti branduolinę[1] energetiką? Nurodykite **dvi** priežastis.

Juodraštis

1. .....

2. .....

(2 taškai)

[1] branduolinė – jądrowa – ядерная

28 klausimas. Naudodamiesi Europos Sąjungos (ES) kartoschema ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

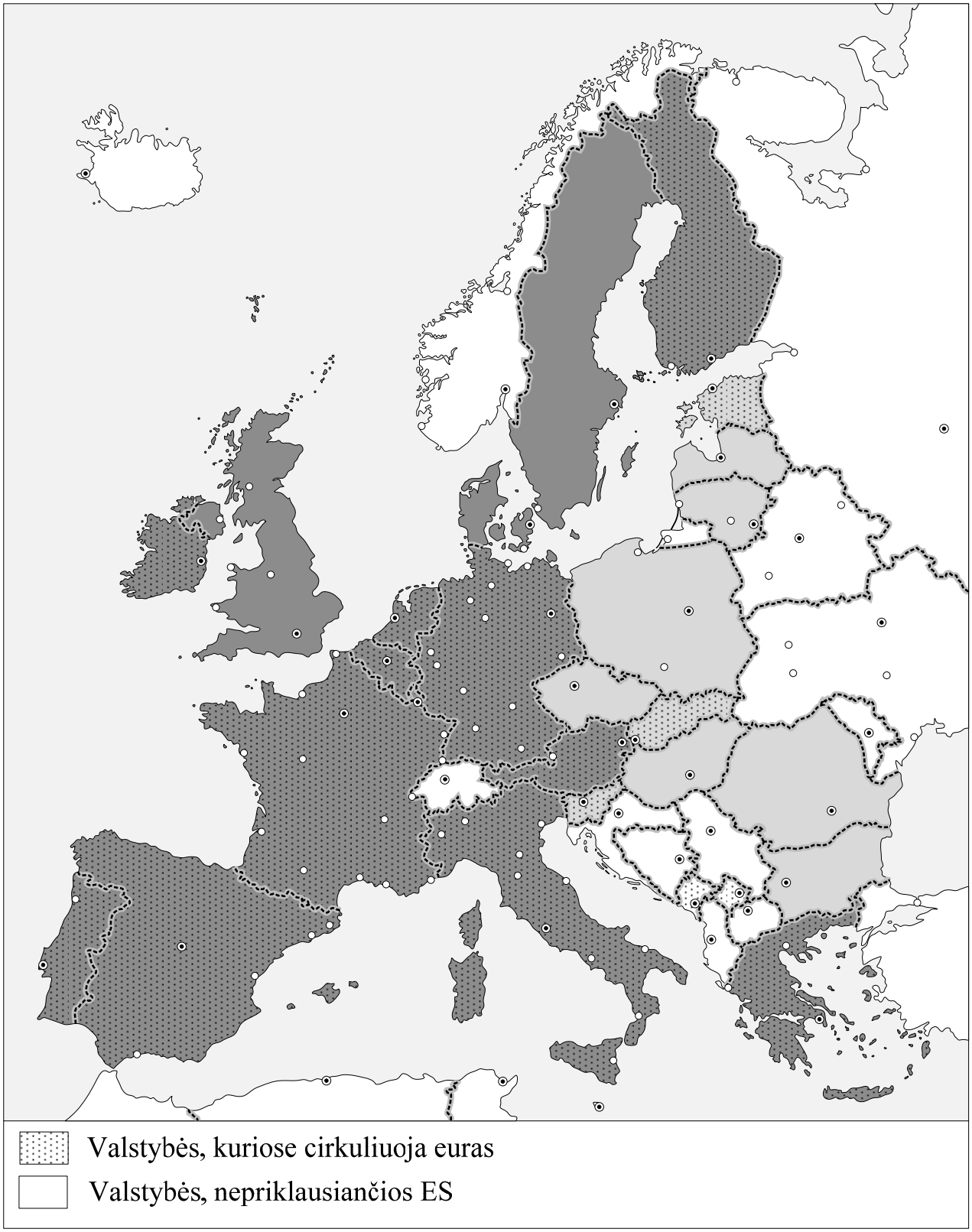

B➔28.1. Kartoschemoje ES valstybės narės[1] pažymėtos skirtingo tono spalvomis. Kokios valstybių grupės pažymėtos tamsesne ir kokios šviesesne spalva?

Juodraštis
Tamsesne spalva .....
Šviesesne spalva .....

(2 taškai)

B➔28.2. Kodėl ne visos ES narės priklauso euro zonai? Nurodykite **dvi** priežastis.

Juodraštis
1. .....
2. .....

(2 taškai)

28.3. Įvardykite **dvi** valstybes, kuriose cirkuliuoja[2] euras, tačiau jos nėra ES narės.

Juodraštis
1. ..... 2. .....

(2 taškai)

28.4. Kodėl narystė Europos Sąjungoje ekonomiškai naudinga Lietuvai? Atsakymą pagrįskite **dviem** argumentais.

Juodraštis
1. .....
2. .....

(2 taškai)

[1] valstybės narės – państwa członkowie – государства члены
[2] cirkuliuoja – krąży – циркулирует

29 klausimas. Naudodamiesi pateiktos lentelės duomenimis ir šaltiniu apie Kinijos demografinę politiką, atlikite toliau pateiktas užduotis.

Metai	Gyventojų skaičius milijonais	Gimstamumas[1] promilėmis	Mirtingumas[2] promilėmis	Kūdikių mirtingumas tūkstančiais
1962	672,95	37,00	17,00	150
1970	825,81	33,43	7,60	85
1978	962,59	18,25	6,25	52
1985	1058,51	21,04	6,78	47
1990	1143,33	21,06	6,67	38
1995	1211,21	17,12	6,57	34
2000	1267,43	14,03	6,45	32
2005	1300,37	12,19	6,46	28

Šaltinis A

Valstybinė šeimos planavimo programa Kinijoje pradėta vykdyti 1972 m. Griežtos, dažnai prievartinės, politikos rezultatai išryškėjo jau po dešimtmečio: gimstamumas sumažėjo beveik perpus, o šeimoje vidutiniškai buvo po 3 vaikus. 1979 m. pradėta vykdyti dar griežtesnė – vieno vaiko šeimoje politika. Pagrindinės paskatos: pirmenybė aprūpinant būstu, nemokamas vaiko išlaikymas darželyje, pirmenybė priimant į aukštąją mokyklą ir darbą, pašalpos ir kitos lengvatos. Gimus antram vaikui, šeima netekdavo turimų lengvatų, be to, turėdavo sumokėti 10–20 vidutinių atlyginimų dydžio baudą. Vengdami jos, tėvai slėpdavo vaikus nuo valdžios, neįregistruodavo jų, atsirado vaikai vaiduokliai. Po dešimtmetį trukusios itin griežtos politikos valdžia pradėjo švelninti priemones. Iki šiol išliko leidimas turėti vieną vaiką, tačiau daroma išimčių: kai kuriose kaimiškose provincijose galima turėti antrą vaiką, jei pirma gimsta mergaitė. Vaikui mirus ar esant neįgaliam, galima susilaukti antro vaiko. Tautinėms mažumoms nuošaliose vietovėse leidžiama turėti daugiau vaikų. Demografinės politikos padarinys – atsirado vienturčių mažųjų imperatorių karta. Gausėjant išsilavinusių žmonių, vis mažiau šeimų naudojasi galimybe prašyti leidimo ir vieninteliam vaikui. Manoma, kad gyventojų politika Kinijoje pasiteisino ir buvo pasiektas norimas rezultatas, o demografiniai rodikliai Kiniją priartino prie turtingų šalių. Kinai greitai susidurs su dauguma šioms šalims būdingų demografinių problemų.

Pagal *D. Česnavičius, V. Gerulaitis. Bendroji geografija 3-ioji kn. XI–XII kl. Vilnius: Šviesa, 2008*

[1] gimstamumas – płodność – рождаемость
[2] mirtingumas – śmiertelność – смертность

B➔29.1. Kaip pavyko Kinijoje sumažinti gimstamumą? Nurodykite **dvi** priemones.

Juodraštis

1. .....

2. .....

(2 taškai)

B➔29.2. Nurodykite gyventojų natūraliojo prieaugio[1] 1962–2005 metais pokytį.

Juodraštis

.....

.....

(1 taškas)

29.3. Kodėl Kinijoje atsirado *mažųjų imperatorių* ir *vaikų vaiduoklių karta*? Atsakymą argumentuokite **dviem** teiginiais.

Juodraštis

1. .....

2. .....

(2 taškai)

29.4. Nurodykite **dvi** problemas, kurios paaiškina sakinį (šaltinis **A**): *Kinai greitai susidurs su dauguma šioms šalims būdingų demografinių problemų.*

Juodraštis

1. .....

2. .....

(2 taškai)

[1] natūralusis prieaugis – przyrost naturalny – естественный прирост

30 klausimas. Naudodamiesi žemėlapiu, žemės naudojimo struktūros (procentais) lentele ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

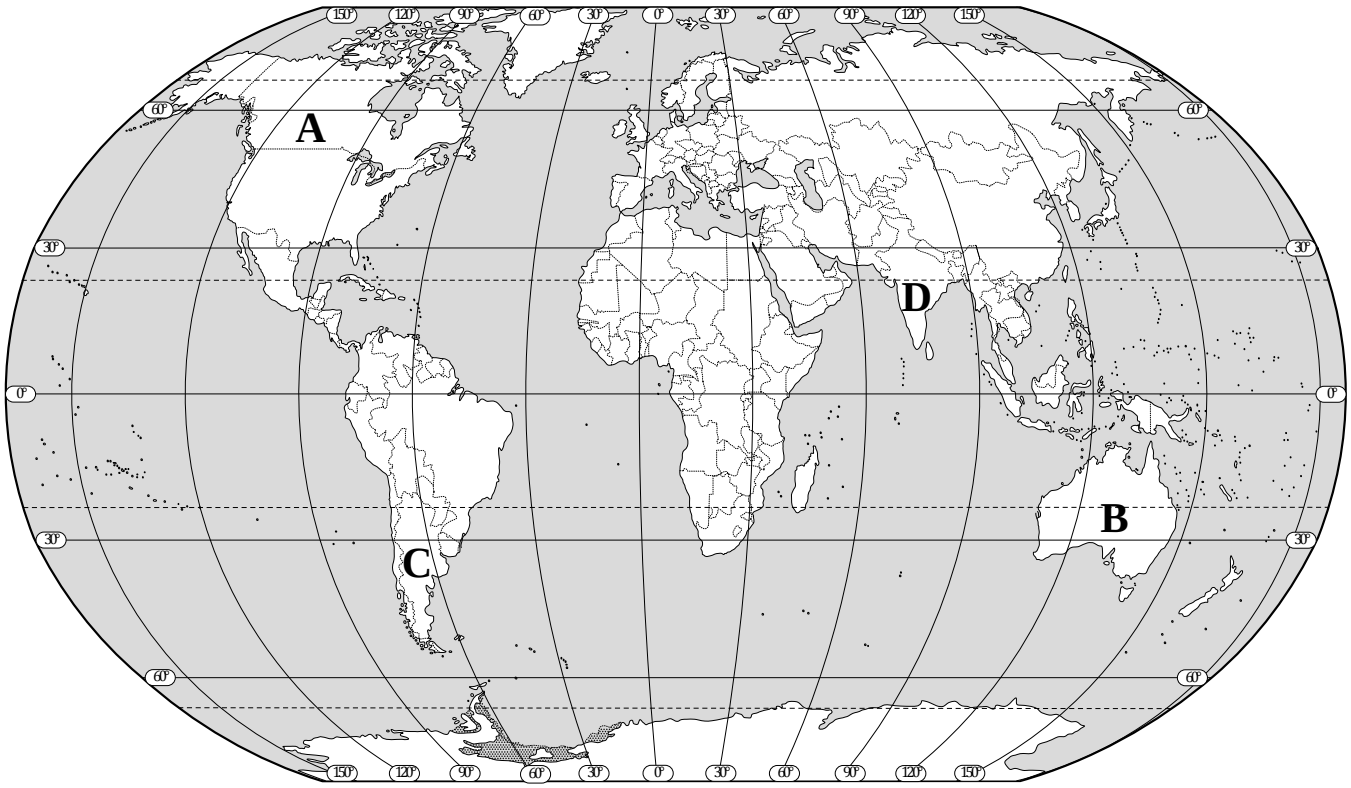

Žemės naudojimo struktūra (proc.)	Valstybės			
	A	**B**	**C**	**D**
1. Ariama žemė[1]	4,6	6,1	10,1	48,8
2. Nuolatinės ganyklos[2]	1,6	50,6	35,9	3,4
3. Miškai	45,4	18,7	18,3	20,8
4. Kita nenaudojama žemė	48,4	24,6	35,7	27,0

Pagal *D. Česnavičius, V. Gerulaitis. Bendroji geografija 3-ioji kn. XI–XII kl. Vilnius: Šviesa, 2008*

[1] ariama žemė – grunty orne – пахотная земля
[2] nuolatinės ganyklos – trwałe pastwiska – постоянные пастбища

B➔ 30.1. Kas yra žemės ūkio naudmenos[1]? Kas jas sudaro?

Juodraštis

Žemės ūkio naudmenos .....

Jas sudaro .....

(2 taškai)

B➔ 30.2. Įvardykite valstybę, kurioje yra palankios[2] sąlygos gyvulininkystei[3] vystyti. Atsakymą paaiškinkite.

Juodraštis

Valstybė ..... Paaiškinimas .....

.....

(2 taškai)

B➔ 30.3. Kurioje valstybėje (nurodykite jos pavadinimą) ariama žemė užima beveik pusę jos teritorijos?

Juodraštis

.....

(1 taškas)

30.4. Įvardykite valstybę, kurioje didžiausią dalį teritorijos užima miškai. Kodėl ta valstybė yra miškingiausia? Pateikite **du** argumentus.

Juodraštis

Valstybė .....

Argumentai

1. .....

2. .....

(3 taškai)

[1] žemės ūkio naudmenos – grunty rolne – земли сельскохозяйственного назначения
[2] palankios – korzystne – благоприятные
[3] gyvulininkystė – hodowla bydła – животноводство

31 klausimas. Naudodamiesi lentelės duomenimis ir turimomis žiniomis, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

Lietuvos Respublikos apskritys	Teritorija, km^2	Turistų skaičius, proc.	Poilsiautojų skaičius kaimo turizmo sodybose, tūkst.
Alytaus	5425	6,0	29,6
Kauno	8089	23,9	46,3
Klaipėdos	5209	8,2	23,5
Marijampolės	4463	5,1	8,3
Panevėžio	7881	8,0	7,1
Šiaulių	8540	11,4	4,3
Tauragės	4411	2,9	8,9
Telšių	4350	3,4	13,0
Utenos	7201	4,5	45,6
Vilniaus	9731	26,5	59,0

Pagal *Lietuvos rytas, 2011 m. kovo 29 d.*

B➔31.1. Kodėl Klaipėdos apskritį aplanko beveik tiek pat turistų, kaip ir Panevėžio, nors Klaipėdos apskrities teritorija yra gerokai mažesnė?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔31.2. Kodėl Šiaulių apskrityje mažiausiai išplėtotas kaimo turizmas?

Juodraštis
.....

(1 taškas)

B➔31.3. Įvardykite **dvi** apskritis, kuriose labiausiai plėtojamas turizmas?

Juodraštis
1. ..... 2. .....

(2 taškai)

31.4. Pateikite **du** argumentus, kad intensyvi turizmo plėtra daro **neigiamą** poveikį[1] gamtai.

Juodraštis
1. .....
2. .....

(2 taškai)

[1] neigiamas poveikis – negatywny wpływ – отрицательное влияние

32 klausimas. Remdamiesi karikatūra apie globalizaciją, atlikite žemiau pateiktas užduotis.

Žmogau, mums reikia apie šį tą svarbaus pasikalbėti…

Pagal *Žemė ir laikas. Integruotas geografijos ir istorijos vadovėlis. 11–12 klasės. Vilnius: Briedis, 2003*

B➔32.1. Kuri globalinė problema ryškiausiai[1] parodyta karikatūroje? Atsakymą argumentuokite.

Juodraštis

Problema .....

Argumentas .....

.....

(2 taškai)

32.2. Kokiose socialinėse ir ekonominėse srityse pasireiškia globalizacijos procesas?

Juodraštis

1. .....

2. .....

3. .....

(3 taškai)

[1] ryškiausiai – wyraźnie – отчетливо

33 klausimas. Naudodamiesi pateikta vieno Amerikos regiono kartoschema, šaltiniais A–B ir turimomis žiniomis, atlikite toliau pateiktas užduotis.

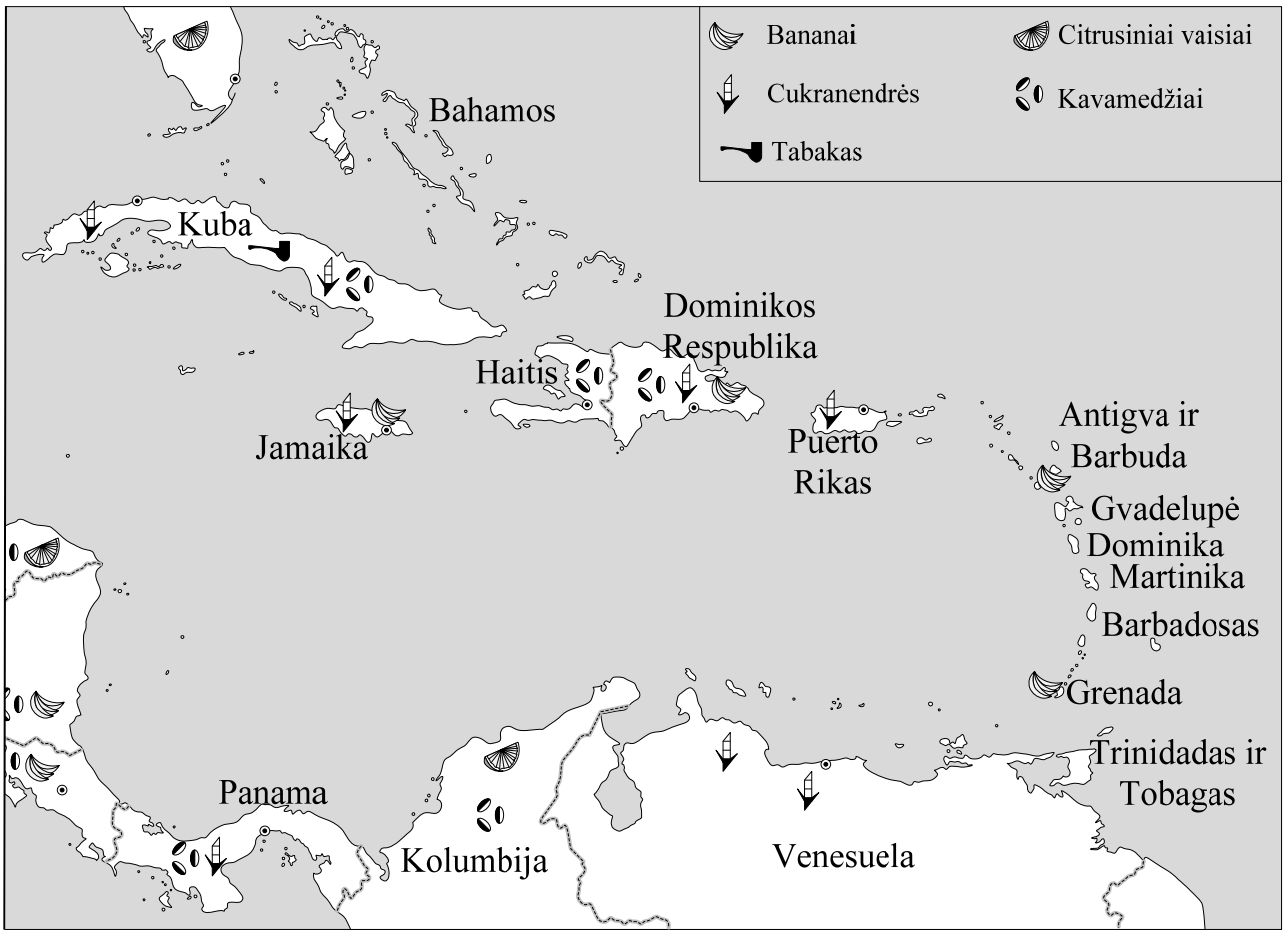

Šaltinis A

Šis salų regionas yra zonoje, kur nuo birželio iki lapkričio mėnesio siaučia smarkūs uraganai, susidarantys Atlanto vandenyne. Vėjo greitis gali viršyti 250 kilometrų per valandą. Tokie uraganai yra nepaprastai pavojingi, nes savo kelyje jie sunaikina viską ir sukelia potvynius.

Pagal *Pasaulio atlasas. Geografija: gamta, ūkis, gyventojai. Vilnius: Alma littera, 2008*

Šaltinis B

Valstybė	Valstybinė kalba	Valstybė	Valstybinė kalba
Kuba	Ispanų	Barbadosas	Anglų
Jamaika	Anglų	Dominika	Anglų
Haitis	Prancūzų	Dominikos Respublika	Ispanų
Antigva ir Barbuda	Anglų	Trinidadas ir Tobagas	Anglų

Pagal *Visuotinę lietuvių enciklopediją*

33.1. Įvardykite jūrą, kuri skalauja daugelio šio salų regiono valstybių krantus.

Juodraštis

.....

(1 taškas)

33.2. Nustatykite šio regiono ekonominę geografinę padėtį. Apibūdinkite ją **trimis** teiginiais.

Juodraštis

1. .....
2. .....
3. .....

(3 taškai)

33.3. Kodėl šiame regione šaltinyje **A** nurodytais mėnesiais siaučia uraganai?

Juodraštis

.....

.....

(1 taškas)

33.4. Kokia ūkininkavimo forma yra būdinga šiam regionui? Nurodykite **du** svarbiausius jūsų nurodytame ūkyje auginamus augalus.

Juodraštis

Ūkininkavimo forma .....

Auginami augalai: 1. ..... 2. .....

(3 taškai)

33.5. Paaiškinkite, kodėl šio regiono valstybėse indoeuropiečių šeimos kalbos[1] tapo valstybinėmis (šaltinis **B**)?

Juodraštis

.....

(1 taškas)

[1] indoeuropiečių šeimos kalbos – języki indoeuropejskiej rodziny – языки индоевропейской семьи